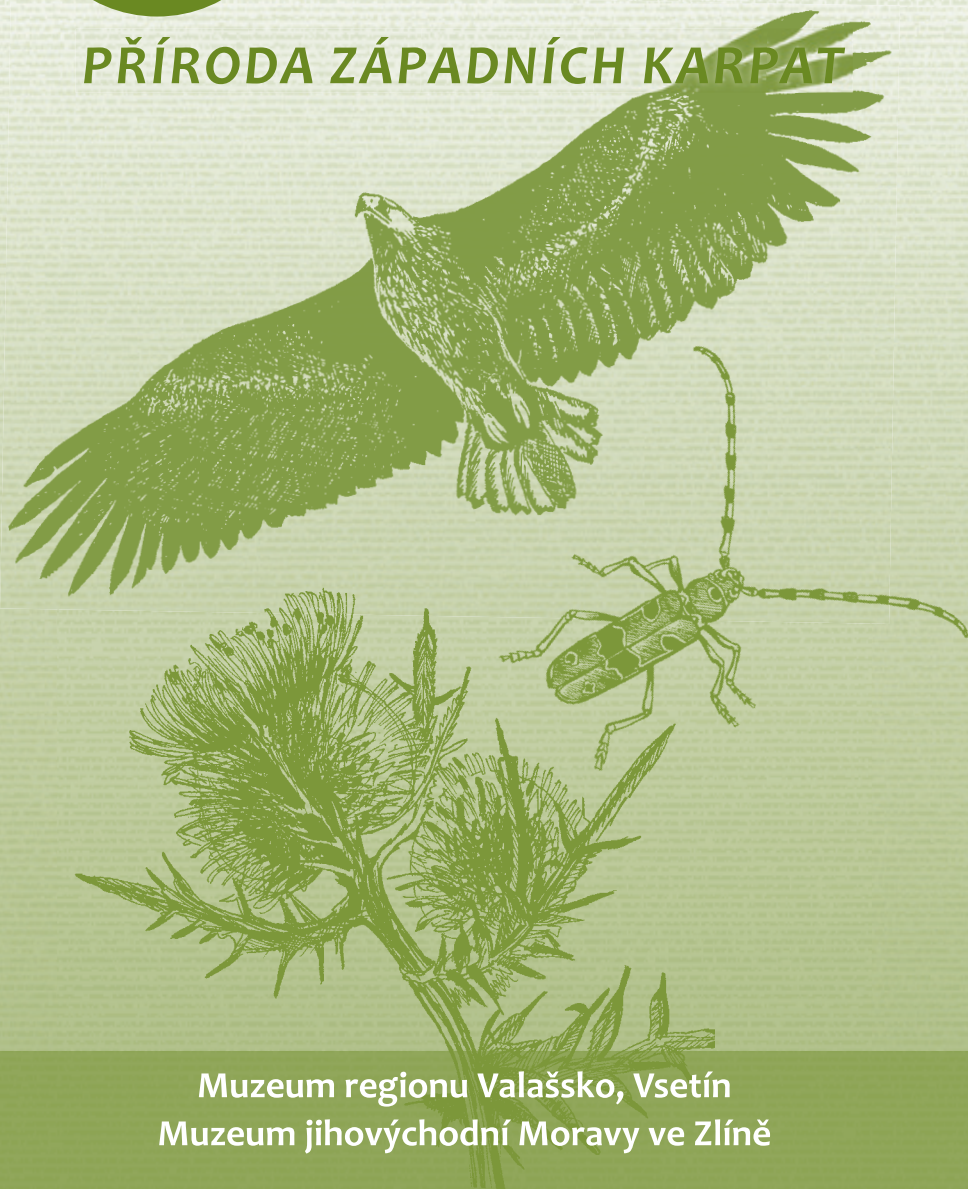

Acta Carpathica Occidentalis

PŘÍRODA ZÁPADNÍCH KARPAT

Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Znovu o pozoruhodné bryologické lokalitě Ondrášova skála v Moravskoslezských Beskydech

Once again about the remarkable bryological locality of Ondrášova skála in the Moravian-Silesian Beskydy Mts

Pavel Dřevojan¹ & Svatava Kubešová²

¹Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Ústav botaniky a zoologie, Kotlářská 2, CZ-611 37 Brno, Czech Republic;
e-mail: pavel.drevojan@seznam.cz

²Moravské zemské muzeum, Botanické oddělení, Hvězdoslavova 29a, CZ-627 00 Brno, Czech Republic; e-mail: skubesova@mzm.cz

Keywords: bryophytes, *Cololejeunea calcarea*, *Cololejeunea rossettiana*, Czech Republic, distribution, endangered species, *Heterocladium flaccidum*, *Plagiopus oederianus*

Abstract: The paper provides information on a study of bryophytes of Ondrášova skála in the valley of the Satina river near the village of Malenovice (Frydek-Místek District, Silesia). During the survey, which was conducted in the years 2020–2022, 74 species (19 liverworts and 55 mosses) were recorded. Some of them are red-listed, three are classified as Vulnerable (VU) – *Cololejeunea calcarea*, *C. rossettiana* and *Plagiopus oederianus*, three are rated as Lower Risk-Near Threatened (LR-nt), another three are assessed as Least Concern placed on the ‘attention list’ (LC-att) and one is classified in the Data-Deficient category in a strict sense (DD) – *Heterocladium flaccidum*. The most significant records are commented. The total number of bryophytes listed from Ondrášova skála, including historical data, is 93 (29 liverworts and 64 mosses). We also deal with the distribution of *Plagiopus oederianus* in the Moravian-Silesian Beskydy Mts.

ÚVOD

Ondrášova skála se nachází u turistického rozcestníku Satina (U Korýtky) v údolí říčky Satiny na severozápadním úpatí Lysé hory asi 2,1 km jihovýchodně od kostela v Malenovicích (okr. Frydek-Místek) v nadmořské výšce ca 560 m (49°34′03,5″N, 18°24′56,4″E). Lidová pověst říká, že Ondrášova skála v Beskydech je mohutný pískovcový balvan, z něhož prýští voda a že zde si družina zbojníků zvolila za svého vůdce Ondráše. Jedná se o asi 6,5 m vysoký pískovcový blok s trojicí pamětních desek (obr. 1) na pravém břehu bezejmenného potoka, levostranného přítoku Satiny, naproti pramene Korýtko. Skalní útvar pravděpodobně vznikl zařezáváním potoka do vrstev flyše, z nichž nakonec zůstala pouze vůči erozi odolnější

část tvořená vápnitými pískovci. Během první návštěvy, jejímž cílem bylo ověřit výskyt játrovky *Cololejeunea rossettiana* v údolí Satiny, se prvnímu autorovi příspěvku podařilo na Ondrášově skále nalézt vzácné druhy *C. calcarea* a *Plagiopus oederianus*. To v nás vzbudilo zájem, zjistit další informace o této lokalitě, a to jak exercepce literatury, tak studiem herbářů. Byli jsme překvapeni, kolik bryologů za uplynulých více jak 120 let lokalitu navštívilo. Zřejmě prvním z nich byl G. Weeber, jehož nálezy z Ondrášovy skály uveřejnil v sérii příspěvků MATOUSCHEK (1901, 1902, 1904). Dalším v řadě byl J. Šmarda, který jako první upozornil na to, že se jedná o velmi pozoruhodnou lokalitu bohatou na mechorosty (ŠMARDA 1944, 1946). Několik údajů z Ondrášovy skály nalezne i v diplomové práci J. Dudy, který v ní

Obr. 1. Čelní pohled na Ondrášovu skálu. Foto: Svatava Kubešová, 3. V. 2022.

Fig. 1. Front view of Ondrášova skála. Photo: Svatava Kubešová, 3. v. 2022.

píše: „Ondrášova skála byla předmětem mnoha sběrů Weebra a Šmardy, takže jsem tam nic nového nenašel“ (DUDA 1949b). Nicméně zajímavější nálezy mechorostů odtud, které uvádí i ve své závěrečné práci, uveřejnil v samostatném příspěvku (DUDA 1949a). Duda věnoval pozornost Ondrášově skále i během pozdějších výzkumů, kdy studoval tamější společenstva mechorostů (DUDA 1951a) a publikoval článek pojednávající o játrovkách, objevených při detailním průzkumu lokality (DUDA 1975). Na Ondrášovu skálu zavítali i další bryologové, např. L. Pokluda nebo R. Doležal, jak dokládají jejich sběry uložené v herbáři Moravského zemského muzea v Brně.

METODIKA

Průzkum Ondrášovy skály jsme provedli během let 2020–2022. Zaznamenávali jsme všechny mechorosty, které rostly přímo na skále. Většinu nálezů jsme dokladovali. Sběry

jsou uloženy v herbářích Masarykovy univerzity (BRNU) a Moravského zemského muzea (BRNM). Při sestavování přehledu historických nálezů jsme excerpovali všechnu nám známou bryologickou literaturu vztahující se k lokalitě (viz Úvod). Zpracování historického rozšíření mechu *Plagiopus oederianus* v Moravskoslezských Beskydech se zakládá kromě studia literárních pramenů také na revizi herbářového materiálu hlavních moravských sbírek – BRNM, BRNU, OLM a OP (akronymy herbářů podle NYBG 2022). Taxonomické pojetí a nomenklatura odpovídá aktuálnímu seznamu mechorostů České republiky (KUČERA et al. 2012), s výjimkou taxonu *Heterocladium flaccidum* (Schimp.) A.J.E.Sm. Podle výše uvedené práce jsou udávány i kategorie ohrožení druhů.

VÝSLEDKY

Během terénního výzkumu jsme zaznamenali celkem 74 mechorostů (19 játrovek a 55 me-

chů). Jejich soupis uvádí tabulka 1. Z toho jsou hodnoceny tři druhy jako zranitelné (VU) – *Cololejeunea calcarea*, *C. rossettiana* a *Plagiopus oederianus*, tři mechorosty jako blízké ohrožení (LR-nt) – *Didymodon spadiceus*, *Frullania tamarisci*, *Scapania aequiloba*, tři druhy jako zasluhující pozornost (LC-att) – *Oxystegus tenuirostris*, *Pedinophyllum interruptum*, *Plasteurhynchium striatulum* a jeden mech jako nedostatečně známý druh (DD) – *Heterocladium flaccidum*. Celkový počet mechorostů zaznamenaných na Ondrášově skále, včetně historických údajů, je 93 (29 jätrovek a 64 mechů).

DISKUSE

Při zpracování historických údajů jsme se potýkali s tím, že někteří bryologové striktně nerozlišovali samotnou Ondrášovu skálu a skály u vodopádů Satiny, na což už dříve poukázal DUDA (1951a, 1975).

Přestože se jedná o poměrně malou skálu, tak díky tomu, že je tvořena vápnitými pís-kovci, můžeme na ní pozorovat pestrou směsici druhů. Rostou zde tak bazifilní druhy, např. *Alleniella besseri*, *Ctenidium molluscum*, *Leiocolea bantriensis* nebo *Seligeria donniana*,

Tabulka 1: Přehled historicky a recentně zjištěných mechorostů na Ondrášově skále.

Table 1: List of historically recorded and recently discovered bryophytes from Ondrášova skála.

	kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Weeber in Matouschek (1901)	Weeber in Matouschek (1902)	Weeber in Matouschek (1904)	Šmarda (1944)	Šmarda (1946)	Duda (1949)	Duda (1951a)	Duda (1951b)	Duda (1975)	2020–2022
Jätrovky (Marchantiophyta)											
<i>Bazzania trilobata</i>									x		
<i>Blepharostoma trichophyllum</i>											x
<i>Calypogeia integristipula</i>										x	
<i>Calypogeia neesiana</i>					x						
<i>Chiloscyphus coadunatus</i>										x	
<i>Chiloscyphus profundus</i>											x
<i>Cololejeunea calcarea</i>	VU										x
<i>Cololejeunea rossettiana</i>	VU									x	x
<i>Conocephalum conicum</i>								x			
<i>Conocephalum salebrosum</i>											x
<i>Frullania dilatata</i>											x
<i>Frullania tamarisci</i>	LR-nt		x							x	x
<i>Leiocolea bantriensis</i>										x	x
<i>Leiocolea heterocolpos*</i>	CR				x						
<i>Lejeunea cavifolia</i>					x						x
<i>Lepidozia reptans</i>										x	
<i>Lophozia ventricosa</i>				x							
<i>Lophozia ventricosa</i> var. <i>ventricosa</i>											x
<i>Metzgeria conjugata</i>					x			x		x	x

* ŠMARDA (1944) uvádí z Ondrášovy skály výskyt jätrovky *Tritomaria quinqueidentata*. Při pozdější revizi herbářového materiálu se ukázalo, že společně s tímto druhem (cf. DUDA & VÁŇA 1982) sbíral na lokalitě také jätrovku *Leiocolea heterocolpos* (cf. DUDA & VÁŇA 1989).

[illegible]

	kategorie ohrožení (Kučera et al. 2012)	Weeber in Matouschek (1901)	Weeber in Matouschek (1902)	Weeber in Matouschek (1904)	Šmarda (1944)	Šmarda (1946)	Duda (1949)	Duda (1951a)	Duda (1951b)	Duda (1975)	2020–2022
<i>Homomallium incurvatum</i>		x									x
<i>Hylocomium splendens</i>											x
<i>Hypnum cupressiforme</i>		x									x
<i>Isothecium alopecuroides</i>						x					x
<i>Leucobryum juniperoideum</i>											x
<i>Leucodon sciuroides</i>											x
<i>Mnium marginatum</i>					x	x					
<i>Mnium stellare</i>					x	x					x
<i>Orthothecium intricatum</i>											x
<i>Oxyrrhynchium hians</i>											x
<i>Oxystegus tenuirostris</i>	LC-att										x
<i>Paraleucobryum longifolium</i>											x
<i>Plagiomnium rostratum</i>											x
<i>Plagiopus oederianus</i>	VU	x			x	x		x			x
<i>Plagiothecium curvifolium</i>											x
<i>Plagiothecium denticulatum</i>											x
<i>Plagiothecium laetum</i>											x
<i>Plagiothecium nemorale</i>											x
<i>Plagiothecium succulentum</i>											x
<i>Plagiothecium</i> sp.								x			
<i>Plasteurhynchium striatulum</i>	LC-att										x
<i>Pleurozium schreberi</i>											x
<i>Pohlia cruda</i>		x									x
<i>Pohlia nutans</i>											x
<i>Polytrichum formosum</i>					x						x
<i>Polytrichum perigoniale</i>					x	x					
<i>Pseudoleskeella nervosa</i>											x
<i>Pseudotaxiphyllum elegans</i>											x
<i>Ptilium crista-castrensis</i>	LC-att					x					
<i>Rhizomnium punctatum</i>											x
<i>Sanionia uncinata</i>						x					x
<i>Schistidium</i> sp.											x
<i>Seligeria donniana</i>											x
<i>Seligeria recurvata</i>							x				
<i>Taxiphyllum wissgrillii</i>											x
<i>Tetraphis pellucida</i>											x
<i>Thamnobryum alopecurum</i>											x
<i>Thuidium tamariscinum</i>											x
<i>Tortella tortuosa</i>		x			x	x					x

v jejichž sousedství najdeme druhy silikátových skal, např. *Leucobryum juniperoideum* a *Para-leucobryum longifolium*.

O druhovém bohatství Ondrášovy skály – 74 mechorostů (po zahrnutí historických údajů 93) svědčí srovnání s výsledky výzkumu podobných výrazných pískovcových skalních útvarů na Vsetínsku (KUBEŠOVÁ et al. 2009). Autoři studie našli 94 mechorostů (s historickými údaji 136 druhů) na šesti lokalitách, kde vedle obdobného vlivu horniny (pískovce s bazickými tmely) navíc působil faktor různé míry oslunění a kde byly prozkoumány také balvanité sutě.

V seznamu druhů (tab. 1) figurují játrovky *Conocephalum conicum* a *C. salebrosum*. S velkou pravděpodobností šlo v případě historického údaje *C. conicum* o druh *C. salebrosum*, který v době, kdy ho zde sbíral J. Duda, nebyl rozlišován. Toto jsme zohlednili při uvedení celkového počtu taxonů uváděných z Ondrášovy skály. Dále se domníváme, že dřívější nález játrovky *Lophozia ventricosa* se vztahoval k nominální varietě, kterou jsme na lokalitě recentně zaznamenali.

V minulosti bylo na Ondrášově skále nalezeno několik význačných druhů naší bryoflory – *Leiocolea heterocolpos* (CR), *Antitrichia curtipendula* (LC-att), *Bartramia halleriana* (LR-nt), *Encalypta ciliata* (VU) a *Ptilium crista-castrensis* (LC-att; viz tab. 1), které se nám však během našeho výzkumu nepodařilo ověřit.

KOMENTÁŘE K NEJVÝZNAMNĚJŠÍM NÁLEZŮM

Cololejeunea calcarea a *C. rossettiana*

Oba tyto bazifilní druhy mají obdobnou ekologii a mohou růst společně na jedné lokalitě, což je i případ Ondrášovy skály. V Moravskoslezských Beskydech byla játrovka *Cololejeunea calcarea* dosud sbírána pouze v NPR Mionší (cf. DUDA & VÁŇA 1975). Recentně na Moravě roste ještě ve starém opuštěném mramorovém lomu u obce Velká Morava v masivu Králíckého Sněžníku (ZMRHALOVÁ 2008) a na několika místech v Moravském krasu (vlastní pozorování). Velikost populace druhu na nově objevené lokalitě jsme odhadli na ca 7 cm². V případě játrovky *Cololejeunea rossettiana* se nám podařilo

ověřit historický údaj o jejím výskytu, v roce 1974 ji na lokalitě sbíral J. Duda (DUDA 1975). Její populace byla velká přibližně 3 cm². Rozšíření druhu u nás shrnují HRADÍLEK & HALDA (2016).

Plagiopus oederianus (obr. 2)

Jako první na Ondrášově skále našel tento mech G. Weeber (MATOUSCHEK 1901). Uvádí ho odtud i J. Šmarda (Beskydy: Ondrášova skála v údolí Satiny, 22. VII. 1941, BRNM; ŠMARDA 1944, 1946) a později ho na lokalitě sbíral J. Duda (Montes Beskydy: ad saxa Ondrášova dicta in convalle rivuli Satina sub monte Lysá hora, 28. V. 1950, OLM, OP). Zřejmě naposledy zde druh zaznamenali účastníci exkurze uspořádané v rámci celostátního bryologického semináře v Opavě v roce 1974, jak dokládá sběr, který sem lze lokalizovat – Moravskoslezské Beskydy: v údolí Satiny pod Lysou horou – na skále u cesty, 29. VIII. 1974, R. Doležal, BRNM.

Pravděpodobně první záznam o výskytu mechu *Plagiopus oederianus* v Moravskoslezských Beskydech představuje široce lokalizovaný údaj „in den Beskyden“ od A. Makowskyho (KALMUS 1867). Další ne zcela přesně situovaný údaj uvádí BEŇA (1903), který řídký výskyt druhu pozoroval v horní části údolí Ostravice. Ze zastíněných pískovcových skal v údolí Černé Ostravice u Starých Hamrů zmiňuje A. Vězda *Plagiopus oederianus* společně s dalšími kalcifilními mechorosty ve svém lichenologickém příspěvku (VĚZDA 1957). Svůj nález zřejmě nedokladoval. V polovině 20. století sbíral mech J. Jedlička – Radhošťské Beskydy: Dolní Bečva, in valle rivuli supra vicum „U Fojtství“, 9. VIII. 1950, BRNM. Nález byl uveřejněn v jeho posmrtně vydaném článku (JEDLIČKA 1961). Další nálezy pocházejí od J. Dudy: Beskydy, Staré Hamry: Skalka v revíru Baraní, 26. V. 1950, OP; Montes Beskydy: pagus Staré Hamry, ad saxa montis Skalka in silva Baraní dicta, 22. V. 1956, OLM (DUDA 1951a, b). – Montes Beskydy: ad saxa inter rivos Bílá et Černá prope pagum Bílá, 22. V. 1956, OLM, OP (DUDA 1966). – Opp. Frenštát p. R.: pag. Mořkov; ad saxa in cacumine montis Huštýn, 28. V. 1957, OP (DUDA 1966).

Velikost populace mechu na Ondrášově skále jsme odhadli na 7,8 dm². Pokusili jsme se jeho výskyt ověřit i na dalších přesněji loka-

Obr. 2. Jeden z polštářů mechu *Plagiopus oederianus* na Ondrášově skále. Foto: Hana Galušková, 28. V. 2021.

Fig. 2. One of cushions of the moss *Plagiopus oederianus* in Ondrášova skála. Photo: Hana Galušková, 28. v. 2021.

lizovaných historických lokalitách v Moravskoslezských Beskydech. V našem snažení jsme byli úspěšní 4. 5. 2022 na Baranské skále, ležící vlevo od silnice ze Starých Hamrů do Klokočova (49°27'02,5"N, 18°29'08,4"E), a na tzv. Hutýrových skalách u soutoku Bílé a Černé Ostravice (49°27'16,7"N, 18°28'09,2"E). Na obou místech jsme zjistili poměrně bohaté populace. Naopak na skalách na vrcholu vrchu Huštýn u Mořkova jsme 5. 5. 2022 výskyt druhu nepotvrdili. Nicméně skály jsou obtížně přístupné, tudíž nevyklučujeme, že zde druh může dosud přežívat. Nejblíže beskydským lokalitám se mech recentně vyskytuje u jeskyně Šipka u Štramberka na Novojičínsku (KOCIÁN & KUBEŠOVÁ 2014).

Heterocladium flaccidum

Mech byl nedávno zjištěn v Krkonoších jako nový druh pro naše území (KUČERA & MIKULÁŠKOVÁ 2022). V posledních letech byl nalezen také v Javornících a Moravskoslezských Beskydech, kde roste na slabě bazických pískov-

cích (MIKULÁŠKOVÁ et al. 2022). Tato ekologie odpovídá i výskytu na Ondrášově skále, kde jsme zjistili i morfologicky podobný druh *Heterocladium heteropterum*. Společně s *H. flaccidum* rostl ve stinném skalním převisu mech *Taxiphyllum wissgrillii*, který nejčastěji nacházíme na stinných bazických skalách. Lze předpokládat, že druh *H. flaccidum* bude v Beskydech nalezen i na dalších místech.

PODĚKOVÁNÍ

Veronice Kalníkové děkujeme za všemožnou pomoc a zajištění zázemí a Haně Galuškové za pomoc při práci v terénu a poskytnutí fotografie mechu *Plagiopus oederianus*. Za determinaci vybraných druhů děkujeme Janovi Kučerovi (*Didymodon spadiceus*) a Evě Mikuláškové (*Heterocladium flaccidum*). Podíl S. Kubešové vznikl na základě institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace poskytované Ministerstvem kultury (DKRVO, MK000094862).

LITERATURA

- BEŇA M. (1903): Die Laubmoosflora des Ostrawitzthales. *Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn*, 41: 3–27.
- DUDA J. (1949a): Příspěvek k bryologickému výzkumu Beskyd. *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci*, 58: 144–146.
- DUDA J. (1949b): Příspěvek k rostlinně-sociologickému výzkumu Beskyd. – Ms., 118 pp. [Mgr. thesis, Přírodovědecká fakulta MU Brno]
- DUDA J. (1951a): Společenstva Bryophyt na pískovcových skalách v Beskydách. *Přírodovědný sborník Ostravského kraje*, 12: 323–334.
- DUDA J. (1951b): Výsledek bryologického výzkumu Slezska – II. *Přírodovědný sborník Ostravského kraje*, 12: 487–490.
- DUDA J. (1966): Doplněk k poznání mechu Moravskoslezských Beskyd. *Časopis Slezského muzea (A)*, 15: 51–53.
- DUDA J. (1975): Významná bryologická lokalita v Beskydách. *Pobeskydí – Metodický zpravodaj Vlastivědného ústavu ve Frýdku-Místku, Příroda*, 1975/2: 14–15.
- DUDA J. & VÁŇA J. (1975): Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – XVIII. *Časopis Slezského muzea (A)*, 24: 169–187.
- DUDA J. & VÁŇA J. (1982): Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – XXXV. *Časopis Slezského muzea (A)*, 31: 215–228.
- DUDA J. & VÁŇA J. (1989): Rozšíření játrovek v Československu – LVI. *Časopis Slezského muzea (A)*, 38: 209–224.
- HRADÍLEK Z. & HALDA J. (2016): Mechorosty a lišejníky NPR Španěk. *Acta musei richnoviensis, sect. natur.*, 23(3–4): 73–100.
- JEDLIČKA J. (1961): Příspěvek k poznání mechorostů Radhošských Beskyd. *Přírodovědný časopis slezský*, 22: 265–269.
- KALMUS J. (1867): Vorarbeiten zu einer Cryptogamenflora von Mähren und österr. Schlesien. IV. Laubmoose. *Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn*, 5: 184–236.
- KOCIÁN P. & KUBEŠOVÁ S. (2014): Mech *Plagiopus oederianus* stále roste ve Štramberském krasu. *Acta Carpathica Occidentalis*, 5: 20–23.
- KUBEŠOVÁ S., TKAČÍKOVÁ J. & DANČÁK M. (2009): Bryoflóra vybraných pískovcových výchozů na Vsetínsku. *Bryonora*, 44: 13–20.
- KUČERA J. & MIKULÁŠKOVÁ E. (2022): *Heterocladium flaccidum* (Schimp.) A.J.E.Sm., pp. 91–92. In: ELLIS L. T. (ed.): New national and regional bryophyte records, 69. *Journal of Bryology* 44: 87–102.
- KUČERA J., VÁŇA J. & HRADÍLEK Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. *Preslia*, 84: 813–850.
- MATOUSCHEK F. (1901): Bryologisch-floristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. I. *Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn*, 39: 19–64.
- MATOUSCHEK F. (1902): Bryologisch-floristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. II. *Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn*, 40: 65–83.
- MATOUSCHEK F. (1904): Bryologisch-floristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. III. *Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn*, 42: 5–24.
- MIKULÁŠKOVÁ E., TKÁČIKOVÁ J. & KUČERA J. (2022): *Heterocladium flaccidum* (Schimp.) A.J.E.Sm., p. 44. In: DŘEVOJAN P. (ed.): Zajímavé bryofloristické nálezy XXXVIII. *Bryonora* 70: 40–49.
- NYBG (2022): Index Herbariorum. *Steere Herbarium, New York Botanical Garden*, <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/> (accessed 7 May 2022).
- ŠMARD A. J. (1944): Příspěvky k rozšíření játrovek v Čechách, na Moravě a na Slovensku. Část V. *Sborník Klubu přírodovědeckého v Brně*, 25: 96–103.
- ŠMARD A. J. (1946): Výsledky bryogeografických studií na Moravě. Část I. *Časopis Moravského muzea, sci. nat.*, 30: 41–77.
- VĚZDA A. (1957): II. příspěvek k lichenologii moravskoslezských [sic!] Beskyd. *Přírodovědný sborník Ostravského kraje*, 18: 482–495.
- ZMRHALOVÁ M. (2008): Seznam mechorostů české strany Králického Sněžníku. *Acta musei richnoviensis, sect. natur.*, 15: 6–42.

OBSAH | CONTENTS

Články | Articles

- 3 • DŘEVOJAN Pavel & KUBEŠOVÁ Svatava | Znovu o pozoruhodné bryologické lokalitě Ondrášova skála v Moravskoslezských Beskydech
- 11 • ELIÁŠ st. Pavol | Miestna populácia divozela úhľadného (*Verbascum speciosum* Schrad.) v Bratislave-Patrónke (Devínske Karpaty) zanikla
- 20 • MACHAČ Ondřej | Dva nové nálezy žlaznatky slovenské *Paranemastoma kochi* (Opiliones: Nemastomatidae) na Moravě
- 23 • ČERNÝ Miloš | Vrtalkovití (Diptera, Agromyzidae) některých přírodních rezervací a památek v Bílých Karpatech
- 50 • TRNKA Filip | Druhá lokalita dřevomila *Farsus dubius* (Coleoptera: Eucnemidae) v České republice
- 54 • KONVIČKA Ondřej & KABÁTEK Petr | První nález tesaříka *Necydalis ulmi* (Coleoptera: Cerambycidae) ve Vlárském průsmyku (Bílé Karpaty)
- 61 • KONVIČKA Ondřej | Pozoruhodný vývoj krasce dubového (*Eurythyrea quercus*) (Coleoptera: Buprestidae) v dřevěných sochách
- 68 • SPITZER Lukáš & BENEŠ Jiří | Šíření perleťovce ostružinového (*Brenthis daphne*) (Lepidoptera: Nymphalidae) na Moravě a ve Slezsku
- 77 • ŠNAJDARA Pavel | Nález hnědáka květelového (*Melitaea didyma*) na lokalitě Rovná hora u Hradčovic (Zlínský region)

Aktuality a Personálie | Currents News and Personals

- 81 • Mladý sedmdesátník Pavel Bezděčka
- 89 • Moravskoslezská pobočka ČBS a její činnost v roce 2022
- 94 • Ohlédnutí za entomologickými exkurzemi pro širokou veřejnost v roce 2022
- 101 • Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2022
- 104 • Acta Carpathica Occidentalis | Pokyny pro autory
- 107 • Acta Carpathica Occidentalis | Submission Guidelines

© Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace

a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, příspěvková organizace, 2022

ISBN 978-80-87614-66-2 (Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, Vsetín)

ISBN 978-80-87130-67-4 (Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, příspěvková organizace, Zlín)

ISSN 1804-2732 (Print)

ISSN 2787-9976 (On-line)